בפני כבוד השופט ערן טאוסיג

המבקש: **אדיר אליהו**
ע"י ב"כ עוה"ד עופר ורד

נגד

המשיבה: **אינגליש קייק בע"מ**
ע"י ב"כ עוה"ד יוסי גתאי

<u>פסק־דין</u>

(אישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית)

לפניי בקשה לאישור הסדר פשרה בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, שהוגשה לפי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "**חוק תובענות ייצוגיות**").

הרקע לבקשה

1. המבקש הוא תושב העיר ירושלים. הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג היא כלל לקוחות המשיבה, בשבע השנים הקודמות להגשת הבקשה. המשיבה היא רשת דברי מאפה, הפועלת, בין היתר, בירושלים.

2. עיקרה של הבקשה לאישור תובענה ייצוגית (להלן: "**הבקשה לאישור**") הוא בכך שהמשיבה כללה, במסגרת עיסוקה במכירת מאפים, את משקל האריזה כחלק ממשקלו הכולל של המוצר, וזאת בניגוד לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א־1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**") וחוקים נוספים.

3. ביום 4.3.2021 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה (להלן: "**הבקשה**") לפי סעיפים 18-19 לחוק תובענות ייצוגיות, ואלו עיקריה:

   א. **הגדרת הקבוצה**: מי שרכש מהמשיבה, ב־7 השנים שקדמו להגשת הבקשה לאישור, מוצרים הנמכרים לפי משקל שנארזו באריזות שמספקת המשיבה לצרכנים, מבלי שמשקל האריזה הופחת ממשקל המוצרים שנרכשו.

ב. **עילות התביעה והסעדים שנתבעו בתובענה**: הפרת הוראות סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן, תקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים), התשכ"ח-1968, הנחיות הממונה על הגנת הצרכן, הפרת חובה חקוקה (סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]), עוולת הרשלנות, עשיית עושר ולא במשפט ועילות נוספות מחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. הנזק לקבוצה נאמד בסכום מצרפי של 2,400,000 ₪ (הגם שבבקשה לאישור הסדר פשרה נכתב בטעות כי הסכום הוא 2,500,000 ₪). במסגרת ההסדר המשיבה טוענת כי היא מתנגדת לעילות התביעה לגופן ומפרטת את טענותיה, אך מסכימה להסדר הפשרה כדי להביא לסיומו של התיק.

ג. **התחייבויות המשיבה ומנגנון הפיצוי**: המשיבה חדלה מחיוב לקוחותיה עבור משקל האריזה כחלק ממשקל המאפה והתחייבה שלא תעשה זאת בעתיד. גובה הנזק המצטבר מוערך כמכפלת 70,000 אריזות במהלך התקופה הנתבעת ב-3 ₪ (מחירה הנטען של אריזה) ובסה"כ 210,000 ₪. לפיכך, ועל אף שהמשיבה כופרת בכלל עילות התובענה, הצדדים הגיעו להסדר לפיו חברי הקבוצה יפוצו בשני רכיבים: <u>הראשון</u> – המשיבה לא תגבה דבר עבור אריזות מוצריה במשך 4 שנים (הגם שהיא רשאית לעשות כן בנפרד ממחיר המוצר). לפי הערכת הצדדים, רכיב זה יביא לפיצוי כולל בשווי של 120,000 ₪. <u>הרכיב השני</u> – המשיבה תעניק הנחה של 5% על כלל מוצריה למשך 6 חודשים מיום אישור הסדר הפשרה. לפי הערכת הצדדים, רכיב זה יביא לפיצוי כולל בשווי של 90,000 ₪. ככל שהנחה זו תתברר כשגויה, הצדדים הסכימו כי ההנחה תינתן למשך 6 חודשים נוספים. מנגד, ככל שההנחה בסך 90,000 ₪ תינתן בטרם ששת החודשים יגיעו לסיומם, תגיש המשיבה הודעה לבית המשפט בצירוף אישור רואה חשבון להוכחת הנטען. לאחר שיוכח שסכום הפיצויים ברכיב זה של ההסדר הגיע לשווי כולל של 90,000 ₪, תסתיים התחייבותה של המשיבה ברכיב זה.

הצדדים הבהירו כי הגיעו להסדר האמור, משום שלא ניתן יהיה לאתר את חברי הקבוצה ולשייך לכל אחד ואחד מהם נזק קונקרטי וזאת משתי סיבות: ראשית, חשבוניות המשיבה לא מבחינות בין מוצרים שנרכשו באריזה וכאלו שנרכשו ללא אריזה. שנית, גם אם ניתן היה לבצע הבחנה כאמור, לאור טבעו של המוצר הנרכש, מרבית החשבוניות אינן ניתנות לאיתור שכן הצרכנים לא שמרו אותן לאחר הרכישה. הצדדים סבורים כי הסדר זה יסייע להגשים את תכליתו של חוק תובענות ייצוגיות לאכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו, ויאפשר לכלל לקוחות המשיבה לקבל פיצוי הולם.

ד. **מעשה בית דין**: סעיף 38 לבקשה קובע כי אישור הסדר הפשרה יהווה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה כהגדרתה לעיל.

ה. **מינוי בודק**: בית המשפט מתבקש שלא לעשות שימוש בסמכותו מכוח סעיף 19(ב) לחוק תובענות ייצוגית ולהימנע ממינוי בודק, מכיוון שהסכם הפשרה משקף נאמנה התחייבות לתיקון ההפרה ופיצוי מלוא הנזקים שנגרמו לקבוצה, בכפוף לאילוצים הראייתיים שצוינו לעיל.

ו. **הוצאות, גמול ושכר הטרחה**: הצדדים מבקשים לקבוע כי שכר הטרחה ב"כ המבקש יעמוד על סך של 42,000 ₪ (20% מסך הפיצוי האמור), סה"כ 49,140 ₪ כולל מע"מ, אשר ישולם בשלושה תשלומים שווים בסך 14,000 ₪ בתוספת מע"מ כל אחד, כאשר הראשון ישולם לא יאוחר מ־7 ימים מיום מתן תוקף של פסק־דין להסדר הפשרה. בנוסף, תשלם המשיבה גמול למבקש על סך של 10,500 ₪ (5% מסך הפיצוי).

4. ביום 21.11.2021 נקבע על־ידי מותב קודם (כב' השופטת מ' שרביט), לאחר שעיין בהסדר הפשרה שהגישו הצדדים, כי יש להבהיר מספר נושאים, לרבות לעניין הנתונים העובדתיים שבבסיס ההסדר. ביום 20.1.2022 הוגשה הודעת הבהרה בצירוף תצהיר מנהל ובעל מניות במשיבה, אשר הבהיר את מקור הנתונים עליהם הסתמכו הצדדים בהסדר הפשרה, לרבות היקף השימוש שעושה המשיבה באריזות מדי שנה ועלות האריזה הממוצעת לצרכן (לצורך הרכיב הראשון) וכן מחזור המכירות השנתי (לצורך הרכיב השני).

5. ביום 21.3.2022 הוגש הסדר פשרה מתוקן. הודעות בדבר הסדר הפשרה פורסמו כדין על־ידי המשיבה ביום 7.4.2022.

6. ביום 13.6.2022 הגיש ב"כ היועצת המשפטית לממשלה בפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי) (להלן בקיצור: "**ב"כ היועמ"ש**") הודעה לפי סעיף 18(ד) לחוק תובענות ייצוגיות. מלבד הודעה זו לא הוגשו התנגדויות נוספות.

7. בהודעת ב"כ היועמ"ש הובעו מספר הסתייגויות בנוגע להסדר הפשרה:

א. לעמדת ב"כ היועמ"ש, יש להבהיר לצרכנים כי רכיב ההנחה ניתן במסגרת הסדר פשרה בתובענה ייצוגית, שמא יחשבו הלקוחות שמדובר בהנחה שבחרה המשיבה לתת במהלך העסקים הרגיל.

ב. עוד נטען כי יש להתנות את שכר הטרחה בתנאים אשר יהוו ערובה לביצוע הסדר הפשרה ולא באופן שעלול לפגוע בתמריץ ב"כ המבקש לפקח על ביצועו. כן נטען כי יש להפחית את גובה שכר הטרחה מקום שמדובר בהסדר מסוג הנחה, בניגוד לסעד כספי, שכן במצב זה הסעד משרת במידה מסוימת את המשיבה, והוא מהווה, בין היתר, גם אקט שיווקי אשר יש בכוחו להעשיר את המשיבה. ביחס לרכיב הפיצוי של אי גביית תשלום עבור

אריזות, נטען כי יש קושי לפקח על ביצועו וכן כי הצדדים לא הבהירו האם בכוונת המשיבה לגבות תשלום עבור האריזות לאחר מימוש ההסדר, ומשכך לא ניתן לדעת אם מדובר בהטבה של ממש.

ג. ב"כ היועמ"ש טוען כי לא עולים טעמים "מיוחדים" כנדרש לפי לסעיף 7א(א)(3) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2009 (להלן: "**תקנות האגרה**") לצורך מתן פטור מאגרה.

8. בתגובתו מיום 22.9.2022 טען המבקש כי ההודעה שהוגשה אינה עמדתה של היועצת המשפטית לממשלה – היא הגורם המוסמך בסעיף 18(ד) לחוק תובענות ייצוגיות להגיש התנגדות להסדר הפשרה – ולכן יש לדחות את ההתנגדות על הסף. יש ממש בטענה זו של המבקש. הדבר ניכר מתזכיר חוק תובענות ייצוגיות (תיקונים שונים), התש"ף-2020, אשר מבקש, בין השאר, לתקן את סעיף 18(ד) לחוק באופן שיאפשר ליועמ"ש להאציל את סמכותו להגיש התנגדות להסדרי פשרה. עם זאת סברתי, כי סילוק הודעת ב"כ היועמ"ש מסיבה זו, יהיה בבחינת שפיכת התינוק עם מי האמבט, באופן שיביא לאי־קיום מטרות חוק תובענות ייצוגיות המפורטות בסעיף 1 לחוק.

הדברים מקבלים משנה תוקף, כאשר הצדדים ממילא הסכימו להערת ב"כ היועמ"ש כי יש להציב שלטים שיבהירו כי ההנחה ניתנת במסגרת הסדר פשרה, כמפורט בסע' 7(א) לעיל. באשר לשאלת הפטור מהמחצית השנייה של האגרה – ממילא פטור זה טעון "טעמים מיוחדים" ונטל הוכחתם מוטל על בעלי הדין. כך גם שכר הטרחה והגמול המופיעים בהסדרי פשרה מהווים המלצה בלבד, כאשר בית המשפט ממילא שוקל את השיקולים שעליו לשקול לפי סעיפים 22-23 לחוק תובענות ייצוגיות, אף אם לא מוגשת התנגדות היועמ"ש.

עוד יש להעיר, בשולי הדברים, כי אף אם הפרקליטות אינה מוסמכת להגיש התנגדות מטעם היועצת המשפטית לממשלה, הרי שכיום, עת הורחבה רשימת הגורמים הרשאים להגיש התנגדות, אין מניעה שתוגש התנגדות מטעמה, כמי שפועלת כ"לטובת עניינם של חברי הקבוצה", מסקנה שאין עליה חולק שעה שמדובר בעמדתם של גורמי מקצוע העוסקים בתחום במשרד המשפטים. מסקנה זו מתיישבת עם תכלית החוק, עם מטרת סעיף 19(א) לבחינת סבירות והוגנות הסדר הפשרה ועם מגמת ההרחבה בנושא, הן בתיקון מס' 10 לחוק תובענות ייצוגיות והן בפסיקת בית המשפט העליון (ע"א 2398/22 **שולץ נ' הוט מובייל בע"מ**, פס' 22 לפסק־הדין של כב' השופטת ר' רונן (פורסם במאגרים, 30.11.2022) (להלן: "**עניין שולץ**")).

9. לגופה של הודעת ב"כ היועמ"ש טען המבקש כי בעוד שמקובלת עליו ההערה לפיה יש להציב שלט המבהיר מה מקורה של ההנחה המוענקת לפי הסדר הפשרה, אין לדבריו שחר לטענת

ב"כ היועמ"ש כי הפסיקה מקבלת בספקנות הסדרי פשרה מסוג ההסדר שלפניי, באופן המצדיק הפחתה בשכר הטרחה במקרים אלו, וטען כי הפסיקה קיבלה הסדרים מסוג זה כמקובלים ולגיטימיים.

המשיבה הצטרפה לדברי המבקש, והוסיפה כי יש לפטור אותה מתשלום המחצית השנייה של האגרה, שעה שהצדדים סיימו את ההליך בהסדר פשרה, תוך קניית סיכון, וכל אלו לטענתה מהווים "טעמים מיוחדים" לפי תקנות האגרה.

דיון והכרעה

10. הסדר הפשרה שלפניי מהווה לשיטתי הסדר "**ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה**", העומד בהוראות סעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות. הגעתי למסקנה זו בהתבסס על השיקולים הבאים:

א. **סיכויי התובענה להתקבל**: לדידי, סיכויי התובענה להתקבל הם משמעותיים, גם אם, ככל תביעה, גם התביעה שלפניי כרוכה גם בסיכונים מסוימים. לאחר שבחנתי את הסדר הפשרה כמכלול של איזונים המבטאים שקלול טענות וקניית סיכונים של כל צד, סברתי כי ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים, לרבות מנגנון הפיצוי אשר נועד להיטיב עם חברי הקבוצה על אף היעדר היכולת להשיב להם ישירות את כספם, מהווה מנגנון הוגן למימוש אינטרס ההשבה בנסיבות המקרה.

ב. **תום־ליבם של הגורמים המייצגים**: השתכנעתי כי התובע ובא־כוחו שמו לנגד עיניהם לייצג את חברי הקבוצה באופן מיטבי, וכי גם החלטתם לבוא בדין ודברים, במקום לנהל את ההליך עד תומו, התקבלה בתום־לב ונועדה להיטיב עם חברי הקבוצה.

ג. **מנגנון הפיצוי**: אכן, קיים חשש מסוים כאשר הסדר הפשרה המוצע אינו מורה על השבה ישירות לחברי הקבוצה (אף לא לקרן תובענות ייצוגיות) אלא על מתן הטבות והנחות ללקוחותיה של המשיבה, כפי שנעשה בהסדר שלפניי. על הקשיים בהסדרים מסוג זה, לרבות הקושי להעריך את עלות פשרה מעין זו למשיבה, נכתב לא מעט בספרות המשפטית בישראל ובמדינות העולם (למשל: א' קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה ייצוגית", **משפטים** מא 5, 25-28 (תשע"א)).

מתן הנחה עשוי, למשל, להיטיב עם קופתה של המשיבה ולגרום ללקוחותיה להוציא כסף רב יותר משהיו מוציאים אלמלא ההנחה. יש גם חשש לפגיעה במתחרות, הואיל וניתנת הטבה שלא תינתן, יש להניח, על־ידי מתחרותיה של המשיבה, דבר שעשוי להביא להגברת המכירות של המשיבה בתקופת מימוש ההסדר ואולי אף לאחר מכן. ראו למשל:

ת"צ (מחוזי מרכז) 2296-09-08 **לוי נ' פיצה האט ישראל 2002 שותפות מוגבלת** (פורסם במאגרים, 19.10.2010); ת"א (מחוזי ת"א) 2084-07 **ורון נ' טעם טבע אלטמן** (פורסם במאגרים, 30.11.2013). לגבי אי־החיוב בגין האריזות, ייתכן כי המשיבה לא תגבה בגינן תשלום גם לאחר תקופת ההסדר, מטעמים כאלה או אחרים. בעיה נוספת אינהרנטית להסדרים מסוג זה, היא שמימוש ההנחה או ההטבה מחייב רכישה נוספת של המוצר דווקא מן המשיבה, בהשוואה לסעד כספי ישיר, שאינו כרוך בביצוע פעולות נוספת למימושו ומקנה חופש צרכני רחב יותר לחברי הקבוצה.

יחד עם זאת סברתי, כי הסדרים מסוג זה שבפניי אינם פסולים וניתן לאשרם. במקרה זה, כאשר פיצוי כספי לחברי הקבוצה אינו מעשי בנסיבות העניין (סע' 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות), משום שלא ניתן להוכיח את הנזק הקונקרטי שנגרם לכל חבר קבוצה, ניתן בכל אופן לשקול לאשר פיצוי מסוג הנחה או הטבה. כמו כן, לצורך מתן תמריץ להגעה לפשרות, חיסכון במשאבים שיפוטיים ומשאבי הצדדים (כפי שהיה בהליך זה, כאשר אף לא הוגשה תשובה לבקשה לאישור ולא התקיים דיון כלשהו). זאת ועוד, יידוע הצרכנים על אודות העובדה כי ההטבה ניתנת כחלק מהסדר פשרה בתובענה ייצוגית (אשר יבוצע באמצעות שילוט ברור ובולט בסניפיה), מפחית את הקושי האמור, אך לא מפיג אותו לחלוטין. על כן סברתי, כי בנסיבות ההסדר שלפניי עלותו למשיבה (גם בהנחה שההטבה כולה תמומש) הינה אכן פחותה מהעלות האלטרנטיבית של פיצוי כספי ישיר או של העברת הסכום המוסכם לקרן תובענות ייצוגיות (בהתאם לסעיף 20(ג)(2) לחוק תובענות ייצוגיות). יש בעובדה זו כדי להביא להפחתה מסוימת בשכר הטרחה והגמול המסוכמים, כפי שאפרט להלן.

<u>גמול ושכר הטרחה</u>

1. השיקולים לקביעת שכר טרחה במסגרת הסדר פשרה נקבעו בסעיף 23(ב) לחוק תובענות ייצוגיות ובהם נמנים התועלת שהביאה התובענה לחברי הקבוצה; מורכבות ההליך והטרחה שנטל על עצמו עורך הדין המייצג והסיכון שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה וההוצאות שהוציא לשם כך; מידת החשיבות הציבורית של התובענה; האופן שבו נוהל ההליך והפער בין הסעד המבוקש בבקשה לאישור לבין אלה המוסכמים בהסדר המוצע. שיקולים דומים מנחים את בית המשפט לעניין קביעת הגמול לתובע (סע' 22(ב) לחוק תובענות ייצוגיות).

2. ההלכה הפסוקה לעניין קביעת שכר הטרחה נקבעה בע"א 2046/10 **עזבון המנוח שמש נ' רייכרט**, פ"ד סה(2) 681 (2012) (להלן: "**הלכת רייכרט**"), שם נקבע כי יש להשתמש בשיטת האחוזים (להבדיל מחישוב שכר טרחה על בסיס שעות עבודה בפועל) כדרך אומדן לפסיקת

שכר טרחה בתובענות ייצוגית. בהתאם להלכת **רייכרט** שכר הטרחה ייגבה מהסכום שנגבה בפועל, ולא מהסכום שנפסק לקבוצה, וזאת מהטעם שכלל זה יתמרץ את התובע הייצוגי להביא להוצאתו של ההסדר אל הפועל עד סופו, תוך הגנה על האינטרסים של חברי הקבוצה.

כך שב וקבע בימים אלה גם בית המשפט הפדרלי לערעורים בארצות־הברית בעניין *Lowery v. Rhapsody International, Inc.*, 2023 WL 3857499 (9th Cir. June 7, 2023), אשר הפחית את שכר טרחת עורכי הדין המייצגים באופן משמעותי, הואיל ומרבית הפיצוי לפי הסדר הפשרה לא הועבר לחברי הקבוצה בפועל.

3. הלכת **רייכרט** קובעת סטנדרט גמיש המותיר לשיקול דעתו של בית המשפט את קביעת גובה שכר הטרחה הסופי (כפי שנקבע בפסקי דין רבים אחרים, למשל בעניין **שולץ** הנ"ל, בפס' 13 לפסק־דינו של כב' השופט כבוב). אמנם נקודת המוצא לשכר טרחה בהליך שהסכום שנגבה בו בפועל לא עולה על 5 מיליון ₪, היא כי ב"כ המייצג יזכה לשכ"ט בשיעור של 25%. אולם כב' הנשיא א' גרוניס מדגיש כי המקרה שבו נקבעה ההלכה הינו מקרה מיוחד מבחינות שונות, ויש להיזהר מלהקיש ממנו למקרים אחרים בנוגע לשיעור האחוזים. הצדדים עצמם העידו על כך, עת המליצו ששכר הטרחה יועמד על 20% מהפיצוי לקבוצה ולא על 25%.

4. בנסיבות העניין, והגם שהצדדים הגיעו להסכמות בטרם הוגשה תשובה לבקשה לאישור, נראה כי ההמלצה כי שכר הטרחה יועמד על 20% היא סבירה, בפרט על רקע הסכומים הנמוכים יחסית המועברים לקבוצה במסגרת ההסדר. כעת יש לברר האם הסכום ממנו יש לגזור את שכר הטרחה הוא אכן הסכום המוצהר בסך 210,000 ₪ או שמא יש לגזור אותו מסכום מופחת וככל שכך הם פני הדברים מהי מידת ההפחתה.

5. בהלכה העדכנית שנקבעה בנושא במסגרת ע"א 3604/22 **פז נ' פלאפון תקשורת בע"מ** (פורסם במאגרים, 23.5.2023) (להלן: "**עניין פז**"), נקבע כי רכיב פיצוי שהועבר לעמותה (לטובת הציבור בכללותו ולא לטובת חברי הקבוצה הקונקרטיים) ייכלל במסגרת הסכומים המחושבים לצורך קביעת שכר הטרחה, אף שהם לא מגיעים ישירות לחברי הקבוצה. בית המשפט העליון הבחין בין מקרים בהם סכום לא שולם ישירות לחברי הקבוצה מפאת מניעה אובייקטיבית (כגון אי־יכולת לאתר את חברי הקבוצה) לבין מקרים בהם הסכום לא שולם מסיבות אחרות, או אז נקבע כי יש מקום לשקול לפסוק שכר טרחה בשיעור מופחת. אכן, בעניין **פז** מדובר היה בהסדר לפיו אחד מרכיבי הפיצוי מועבר לעמותה, בעוד שבעניין שלפנינו מדובר בהסדר במסגרתו הפיצוי מועבר ללקוחותיה העתידיים של המשיבה (שיש להניח שלפחות חלק מהם נכללים בהגדרת הקבוצה) כהטבה על בסיס רכישה נוספת. יחד עם זאת סברתי כי ההיגיון המשפטי דומה – כאשר גם במקרה זה לא מדובר בפיצוי המשולם ישירות לחברי הקבוצה ("out of pocket") אלא בהסדר הטבות, אשר כפי שהראינו לעיל יש בו כדי

להיטיב עם המשיבה בהשוואה לתשלום סכום הפשרה ישירות לחברי הקבוצה או, ככל שהדבר אינו מעשי, לקרן תובענות ייצוגיות.

6. גם בעניין **פז** הדגיש בית המשפט את הקושי בנוגע לפיקוח על מימוש ההטבות ומציע כפתרון כי יש להתנות את שכר הטרחה בתנאים, כגון תנאי לפיו חלק משכר הטרחה ישולם במימוש פסק־הדין ובהשלמת ביצועו, בהתאם לסעיף 23(ד) לחוק תובענות ייצוגיות, או בקביעה של שכר טרחה דיפרנציאלי. באותו המקרה נקבע כי ב"כ העמותה זכאי לשכ"ט בשיעור של 75% משכר הטרחה לו היה זכאי אילו הפיצוי היה מגיע לידיהם של חברי הקבוצה ישירות.

7. בנסיבות שתוארו לעיל, ולאור העובדה שבהליך זה מדובר בסכומים נמוכים משמעותית לעומת עניין פז, מצאתי לנכון להפחית במידת מה את שכר הטרחה והגמול המומלצים, באופן שהם יעמדו על 85% מגובה שכר הטרחה והגמול שהיה נפסק אילו הפיצוי המוסכם היה מועבר ישירות לחברי הקבוצה. על כן, שכר הטרחה יועמד על סך של 35,700 ₪ בצירוף מע"מ והגמול לתובע יועמד על 8,925 ₪.

8. סעיף 19(ד) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי לבית המשפט סמכות להתנות את הסדר הפשרה בתנאים, אשר נראים לו דרושים לשם הגנה על עניינם של חברי הקבוצה. סעיף 19(ו) לחוק תובענות ייצוגיות (אשר התווסף במסגרת תיקון מס' 10 לחוק תובענות ייצוגיות), קובע במפורש כי "... בית המשפט רשאי לקבוע כי תשלום שכר הטרחה לבא כוח המייצג יהיה מותנה, כולו או חלקו, במימוש הסדר הפשרה ובהשלמת ביצועו."

9. סברתי כי על מנת להבטיח את מימוש ההסדר במלואו, שכר הטרחה האמור ישולם באופן הבא: סך של 24,000 ₪ בצירוף מע"מ (סה"כ 28,080 ₪) ישולם בשני תשלומים שווים: הראשון תוך 30 יום ממועד מתן פסק־דין זה והשני 30 יום לאחר מכן. מלוא הגמול לתובע בסך 8,925 ₪ ישולם בשני תשלומים באותם מועדים.

10. יתרת שכר הטרחה, בסך של 11,700 ₪ בצירוף מע"מ (סה"כ 13,689 ₪), תשולם 30 יום לאחר החלטה שתינתן לאחר שיוכח כי מלוא ההסדר מומש, וזאת באמצעות דו"ח מאומת בתצהיר שיוגש לבית המשפט מטעם רו"ח המשיבה.

<u>מינוי בודק</u>

11. סעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה בטרם תתקבל חוות דעת בודק שהוא מינה לשם כך, להוציא אם סבר כי בית המשפט כי חוות הדעת אינה נדרשת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

12. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ביחס לאפשרות למנות בודק, באתי לכלל דעה כי בנסיבות המקרה דנן, מינוי כזה אינו נדרש, ויש לאשר את ההסדר הפשרה (בכפוף לאמור לעיל לעניין שכר הטרחה והגמול) בלא למנות בודק.

13. כאשר בית המשפט שוקל את האפשרות למנות בודק, עליו לבחון האם חוות דעת הבודק עשויה להביא למצב שלא יאושר הסדר הפשרה, כאשר בלעדיה הוא סבור היה כי יש לאשרו (ראו למשל: ת"צ (מחוזי ת"א) 43859-08-13 **סגל-לוי ייזום ונכסים בע"מ נ' כור תעשיות בע"מ ואח'** (פורסם במאגרים, 9.1.2014)). במקרה דנן אינני סבור כי חוות דעת בודק הייתה עשויה להביא למצב שההסדר לא יאושר, הואיל ומדובר בהסדר פשוט יחסית ולאחר שהצדדים הגישו הבהרות בתצהיר בהתאם להחלטה קודמת לעניין היקף המכירות בתקופה הרלוונטית. על כן, אין מקום בנסיבות העניין להורות על מינוי בודק.

<u>אגרה</u>

14. המשיבה תשיב למבקש את מחציתה הראשונה של האגרה בתוספת הפרשי הצמדה למדד, תוך 30 ימים ממועד אישור הסדר הפשרה.

15. בכל הנוגע למחצית השנייה של האגרה, תקנה 7(א)(3) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007, מורה כי יש מקום לפטור מתשלום "**מטעמים מיוחדים שיירשמו**". המשיבה טענה בתגובתה מיום 29.5.2023 כי טעמים מיוחדים בענייננו הם כי ההליך מצוי בשלבים מוקדמים; טרם הוגשה תשובה או התקיים דיון; הסעד המבוקש התקבל; קיימת נכונות מטעם הצדדים לקנות סיכון בדרך של פשרה ולחסוך עלויות נוספות.

16. אכן ניתנו החלטות לפטור מהמחצית השנייה של האגרה מהטעם שההליך נסתיים בשלב מוקדם יחסית. ראו למשל: ת"צ (מחוזי ת"א) 23807-04-22 **אור נ' פרימיום – חברה לדברי מתיקה ולמסחר בע"מ** (פורסם במאגרים, 29.5.2023). מנגד, נקבע לא פעם כי עצם ההגעה להסדר פשרה בשלב מוקדם יחסית של ההליך לא יהווה "טעם מיוחד". ראו למשל: ת"צ (מחוזי ת"א) 53434-05-20 **בוסקילא נ' הוצאת עיתון ישראל היום בע"מ** (פורסם במאגרים, 13.4.2022); ת"צ (מחוזי ת"א) 4601-09-18 **עו"ד אריק שלו נ' פלאפון תקשורת בע"מ** (פורסם במאגרים, 3.2.2021); ת"צ (מחוזי ת"א) 31331-03-20 **דלה נ' שוק העיר (ט.ע.מ.ס) בע"מ** (פורסם במאגרים, 18.5.2023). בין הטעמים האפשריים שהועלו בפסקי-דין אלה ואחרים למתן פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה הועלו הטעמים הבאים: קיימת שאלה פרשנית שבאה לראשונה לפתחו של בית המשפט במסגרת ההליך; היות המשיבה גוף ציבור שמצבו הכלכלי אינו איתן (ולכן חיוב בתשלום אגרה יפגע באופן עקיף בציבור) וטעמים דומים אשר המשותף להם הוא, כלשון החוק, היותן "מיוחדות".

17. אף אני סבור כי כאשר נעשה שימוש בתיבה "טעמים מיוחדים" לא די בכך שהצדדים הגיעו להסדר פשרה בשלב מוקדם יחסית של ההליך. ההליך שלפניי החל לפני כשלוש שנים וחצי – זמן לא מבוטל אף בהתחשב בהתפרצות מגפת הקורונה בתקופה זו ובעיכובים שלא נגרמו באשמת הצדדים. אישור הסדר הפשרה חייב "החלפה" של טיוטות בין הצדדים לבין בית המשפט, שמיעת הערות ב"כ היועמ"ש והכרעה במחלוקת בין הצדדים לבין ב"כ היועמ"ש. הסדר הפשרה גילה קשיים מסוימים, שעלו מהטיוטה הראשונית כפי שנבחנה על־ידי מותב קודם, ונדרש תצהיר מנהל המשיבה ותיקונים נוספים כדי לאשרו. אף לא סברתי כי התקיים תנאי מיוחד כלשהו מבין התנאים שהובאו בפסיקה כמפורט לעיל. בנסיבות אלה, לא מצאתי כי קיים טעם מיוחד, ולכן על המשיבה לשאת גם במחציתה השנייה של האגרה.

סוף דבר והוראות אופרטיביות

18. בהתאם לסעיף 19(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, אני מאשר את הסדר הפשרה ובתוך כך את הגדרת הקבוצה, כפי שהגדירו הצדדים בסעיף 3 להסדר הפשרה, עילות התובענה, השאלות המהותיות המשותפות לכלל חברי הקבוצה, הסעדים הנתבעים כפי שפורטו בה ועיקרי הסדר הפשרה (הכול כפי שפורט לעיל בפתח פסק־דין זה).

19. שכר הטרחה והגמול ישולמו כאמור בהנחיותיי בפס' 19-20 לעיל.

20. עד יום 25.6.2023 תועבר לאישורי טיוטת הודעה בדבר אישור הסדר הפשרה בהתאם לסעיף 25(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות, אשר תפורסם לפי ההוראות הבאות:

א. כותרת ההודעה תהיה: "הודעה בדבר אישור הסדר פשרה בת"צ 39443-01-20 **אליהו נ' אינגליש קייק בע"מ**".
ב. ההודעה תפורסם בעיתון "ידיעות אחרונות" או "ישראל היום" ובנוסף במקומון.
ג. בהודעה יפורטו הפרטים המנויים בסעיף 19(ג)(1) ו־(2) לחוק תובענות ייצוגיות, וכן תיכלל הפניה לפנקס תובענות ייצוגיות שם ניתן יהיה לעיין בפסק־הדין ובהסדר הפשרה, וזאת בהתאם לאמור בסעיף 25(ד) לחוק תובענות ייצוגיות.
ד. גודל האותיות בפרסום ההודעה השנייה יעלה בלפחות שליש על הגודל המינימלי הנקבע בתקנה 2 לתקנות הגנת הצרכן (האותיות בחוזה אחיד ובתנאי הכלול במידע אחר המיועד לצרכן), התשנ"ה-1995.
ה. ההודעה תפורסם תוך 7 ימים ממועד אישור הנוסח.

21. לאחר אישור נוסח ההודעה ופרסומה, תמציא המשיבה העתק של ההודעה בדבר אישור הסדר הפשרה ותיעוד של פרסומי ההודעה למנהל בתי המשפט, לשם רישומה בפנקס התובענות

הייצוגיות, וכן העתק נוסף יומצא ליועצת המשפטית לממשלה ולממונה על הגנת צרכן, בהתאם לתקנה 16 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010.

22. בדומה להודעה שפורסמה בדבר הגשת בקשה לאישור הסדר הפשרה – חובות הפרסום וההמצאה ועלויותיהן מוטלות על המשיבה.

23. המשיבה תגיש הודעה לבית המשפט לאחר מימוש מלוא ההסדר, אליה יצורף אישור רואה החשבון של המשיבה, כמפורט לעיל.

ניתן היום, כ"ט סיוון תשפ"ג, 18 יוני 2023, בהעדר הצדדים.

ערן טאוסיג, שופט